

Римське приватне право. Академічний курс

У підручнику висвітлюються такі важливі питання: джерела римського приватного права, вчення про фізичних і юридичних осіб як суб'єктів правових відносин, сімейне і спадкове право. Розглядається вчення про процес (позов), речове право (з підрозділами про право власності, володіння, майнові права на чужі речі (сервітути), зобов'язальне право, а також загальне вчення про договір та окремі, найбільш поширені види договорів, позадоговірні зобов'язання.

У кінці кожного розділу подано перелік основних запитань із викладеного матеріалу, практичні завдання для вирішення прикладів казусів (випадків) судової практики, переклад поширених латинських термінів.

Для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів, аспірантів та всіх, хто цікавиться римським приватним правом.

ПЕРЕДМОВА	3
Розділ 1. ВИНИКНЕННЯ, РОЗВИТОК І ПОДІЛ РИМСЬКОГО ПРАВА НА ПУБЛІЧНЕ ТА ПРИВАТНЕ	7
1.1. Виникнення й розвиток римського права	7
1.2. Критерії поділу римського права на публічне та приватне	10
1.3. Значення римського приватного права та мета його вивчення сучасними правниками	17
1.4. Рецепція римського приватного права в Європі, її причини	20
1.5. Рецепція римського приватного права в Україні	27
<i>Питання для обговорення</i>	32
<i>Завдання для вирішення</i>	33
<i>Словничок</i>	35
Розділ 2. ДЖЕРЕЛА РИМСЬКОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА	36
2.1. Поняття та види джерел римського приватного права.....	36
2.2. Звичай (<i>mos</i>) та звичаєве право	37
2.3. Закони (<i>Lex</i>). Закони XII таблиць (<i>Lex duodecim tabularum</i>)	40
2.4. Право народів (<i>Jus gentium</i>)	46
2.5. Преторське право (<i>Jus praetorium</i>).....	48
2.6. Діяльність римських юристів.....	54
2.7. Постанови сенату (<i>Senatus consulta</i>)	59
2.8. Імператорські конституції (<i>Constitutionis principis</i>)	60
2.9. Кодифікація Юстиніана	61
<i>Питання для обговорення</i>	65
<i>Завдання для вирішення</i>	66
<i>Словничок</i>	68
Розділ 3. ОСОБИ	70
3.1. Поняття особи та її право- і дієздатність.....	70

3.2. Правове становище різних категорій населення Риму	77
3.3. Юридичні особи	88
<i>Питання для обговорення</i>	92
<i>Завдання для вирішення</i>	93
<i>Словничок</i>	94
Розділ 4. СІМЕЙНЕ ПРАВО	96
4.1. Поняття сімейного права. Види сім'ї у Римі	96
4.2. Шлюб і його види	99
4.3. Умови вступу у шлюб, порядок його укладення та розірвання	102
4.4. Особисті й майнові відносини між подружжям	107
4.5. Правові відносини між батьками та дітьми	111
4.6. Опіка і піклування	115
<i>Питання для обговорення</i>	123
<i>Завдання для вирішення</i>	124
<i>Словничок</i>	126
Розділ 5. ВЧЕННЯ ПРО ПРОЦЕС (ПОЗОВ)	128
5.1. Поняття й особливості римського цивільного процесу	128
5.2. Види цивільного процесу	131
5.3. Судове рішення	143
5.4. Особливі засоби преторського захисту прав громадян	146
5.5. Поняття та види позовів	151
5.6. Позовна давність	155
<i>Питання для обговорення</i>	156
<i>Завдання для вирішення</i>	157
<i>Словничок</i>	160
Розділ 6. РЕЧОВЕ ПРАВО	162
Глава 1. Загальне вчення про речі	162
6.1.1. Поняття речового та зобов'язального права	162
6.1.2. Поняття та види речей	165
<i>Питання для обговорення</i>	173
<i>Завдання для вирішення</i>	173
<i>Словничок</i>	175

Глава 2. Володіння (<i>possessio</i>)	176
6.2.1. Поняття та види володіння	176
6.2.2. Набуття і припинення володіння	181
6.2.3. Захист володіння	183
<i>Питання для обговорення</i>	188
<i>Завдання для вирішення</i>	188
<i>Словничок</i>	190
Глава 3. Право власності	190
6.3.1. Поняття та виникнення права власності в Римі	190
6.3.2. Зміст права власності	193
6.3.3. Обмеження права власності	195
6.3.4. Види права власності	197
6.3.5. Способи набуття і припинення права власності	202
6.3.6. Захист права власності	209
<i>Завдання для вирішення</i>	212
<i>Словничок</i>	215
Глава 4. Майнові права на чужі речі	215
6.4.1. Поняття та види прав на чужі речі	215
6.4.2. Поняття сервітутів та їхні види	216
6.4.3. Встановлення, припинення та захист сервітутів	222
6.4.4. Емфітевзис, суперфіцій та заставне право	225
<i>Питання для обговорення</i>	228
<i>Завдання для вирішення</i>	229
<i>Словничок</i>	230
Розділ 7. ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНЕ ПРАВО	232
7.1. Загальне вчення про зобов'язання	232
7.2. Підстави виникнення зобов'язань та їхня класифікація	236
7.3. Сторони у зобов'язанні	242
7.4. Виконання зобов'язання	245
7.5. Наслідки невиконання зобов'язання	249
7.6. Забезпечення зобов'язань	253
<i>Питання для обговорення</i>	263
<i>Завдання для вирішення</i>	264
<i>Словничок</i>	266

Розділ 8. ЗАГАЛЬНЕ ВЧЕННЯ ПРО ДОГОВІР

(КОНТРАКТ)	268
8.1. Поняття та класифікація договорів	268
8.2. Структура договору	272
8.3. Загальні умови дійсності договору	275
8.4. Порядок укладення договору. Представництво	280
<i>Питання для обговорення</i>	282
<i>Завдання для вирішення</i>	282
<i>Словничок</i>	285

Розділ 9. ОКРЕМІ ВИДИ ДОГОВОРІВ

(КОНТРАКТІВ)	286
9.1. Вербальні договори	286
9.2. Літеральні договори	289
9.3. Реальні договори	291
9.4. Консенсуальні договори	300
9.5. Безіменні договори	317
9.6. Пакти та їхні види	320
<i>Питання для обговорення</i>	325
<i>Завдання для вирішення</i>	325
<i>Словничок</i>	329

Розділ 10. ПОЗАДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

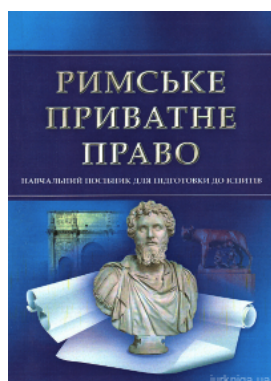
10.1. Zobов'язання ніби з договору	330
10.2. Zobов'язання з деліктів	337
10.3. Zobов'язання ніби з приватних деліктів	343
<i>Питання для обговорення</i>	345
<i>Завдання для вирішення</i>	346
<i>Словничок</i>	347

Розділ 11. СПАДКОВЕ ПРАВО

11.1. Поняття спадкового права і спадкових відносин	349
11.2. Історія виникнення і розвитку спадкового права	351
11.3. Спадкування за заповітом	355
11.4. Спадкування за законом	362
11.5. Необхідне спадкування (обов'язкова частка)	364
11.6. Прийняття спадщини	367
11.7. Легати та фідеїкоміси	372

<i>Питання для обговорення</i>	375
<i>Завдання для вирішення</i>	376
<i>Словничок</i>	378
ЛАТИНСЬКІ ПРАВНИЧІ СЕНТЕНЦІЇ	379
ЛІТЕРАТУРА	382

Книги, які можуть вас зацікавити

Римське приватне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів

Цивільне право України. Особлива частина

Цивільне право України. Загальна частина. Підручник

Цивільний Кодекс України

Енциклопедія цивільного права України

Зобов'язальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів

Перейти до галузі права
Римське право

[Перейти на сайт →](#)